

Nytt representantskap
- konstituering, orientering og opplæring
7.februar 2024

Nytt representantskap i VØR 2024-2028

- Frå Ørsta kommune:
 - Per Are Sørheim
 - Cato Engen
 - Inger Sandvik Sundnes
 - Per Olav Sandbakk
- Frå Volda kommune:
 - Sølvi Dimmen
 - Sverre Leivdal
 - Peter Hasfjord Bjørneset
 - Solfrid Teigen
- Vara Ørsta:
 - For PAS:
 - Tove Halse Digernes
 - For CE:
 - Iselin Steinnes Foldal / Sveinung Saltre
 - For ISS:
 - Anbjørn S Frislid / Anne Sølvi Vatne
 - For POS:
 - Gunnar Knutsen / Stian Thunem-Borelly
- Vara Volda:
 - For SD: Olin Bruheim Løvlid
 - For SL: Dag Marius Løvik Øvregård
 - For PHS: Edvin Dale
 - For ST: Synnøve M Leirvik

Agenda

- **Omvising på anlegget på Melsgjerdet**
- **Sette møtet**
- **Orientering og opplæring**
 - Regelverk og føringar
 - VØR si rolle, oppdrag og vedtekter
 - Representantskapet si rolle og oppdrag
 - Stoda til selskapet
- **Konstituering og innspel til vidare arbeid**
 - Val av leiar og nestleiar
 - Val av klagenemnd for renovasjonssaker
 - Val av valnemnd
 - **Arbeidsplan for rep.skapet 2024**

Kva er VØR? Kvifor har vi VØR?

- Overordna regelverk
 - Korleis er renovasjon regulert?
- Korleis løyser vi oppdraget frå overordna mynde?
 - Interkommunalt selskap
 - Selskapsavtale / vedtekter
 - Lokal forskrift for renovasjon og slam for Volda og Ørsta
- Driftsløyve frå Statsforvaltaren
 - Villkår for å drive verksemda
- Om VØR
 - Verksemda vi driv
 - Stoda i selskapet

«Spagaten» til VØR: avvegingar må gjerast!

Forureiningslova

§ 30. Kommunal innsamling av husholdningsavfall m.v.

Kommunen skal sørge for innsamling av husholdningsavfall. Forurensningsmyndigheten kan i forskrift eller i det enkelte tilfellet pålegge kommunene å innføre ordninger for sortering av avfallet. Et slikt pålegg må baseres på en samlet vurdering av kostnadene dette vil innebære i forhold til de miljøfordeler som oppnås.

Kommunen kan gi forskrifter om at den kommunale innsamling bare skal gjelde i tettbygd strøk, at visse slag husholdningsavfall skal holdes utenfor den kommunale innsamling, og at visse slag avfall skal holdes adskilt. Kommunen kan etter søknad unnta bestemte eiendommer fra den kommunale innsamling.

Kommunen kan gi forskrifter som er nødvendig for å få til en hensiktsmessig og hygienisk oppbevaring, innsamling og transport av husholdningsavfall. Uten kommunens samtykke må ingen samle inn husholdningsavfall. Forurensningsmyndigheten kan i særlige tilfeller ved forskrift eller enkeltvedtak bestemme at kommunens samtykke ikke er nødvendig.

0 Endret ved [lover 15 apr 1983 nr. 21](#), [11 juni 1993 nr. 107](#), [21 juni 1996 nr. 36](#), [11 apr 2003 nr. 23](#) (ikr. 1 juli 2004).

§ 31. (håndtering av spesialavfall)

Forurensningsmyndigheten kan i forskrift eller i det enkelte tilfelle pålegge en kommune samle inn spesialavfall og kan fastsette plikt for den enkelte til å levere sitt spesialavfall til kommunen eller annen avfallsmottaker.

Forurensningsmyndigheten kan i det enkelte tilfelle eller i forskrift treffe vedtak for å få til en hensiktsmessig og forsvarlig oppbevaring, innsamling, transport og behandling av spesialavfall, herunder at ingen må samle inn slikt avfall uten forurensningsmyndighetens samtykke.

Overordna regelverk - samfunnsoppdraget

Hovudprinsippa er nedfelt i Forureiningslova

- Detaljane er gitt i Avfallsforskrifta

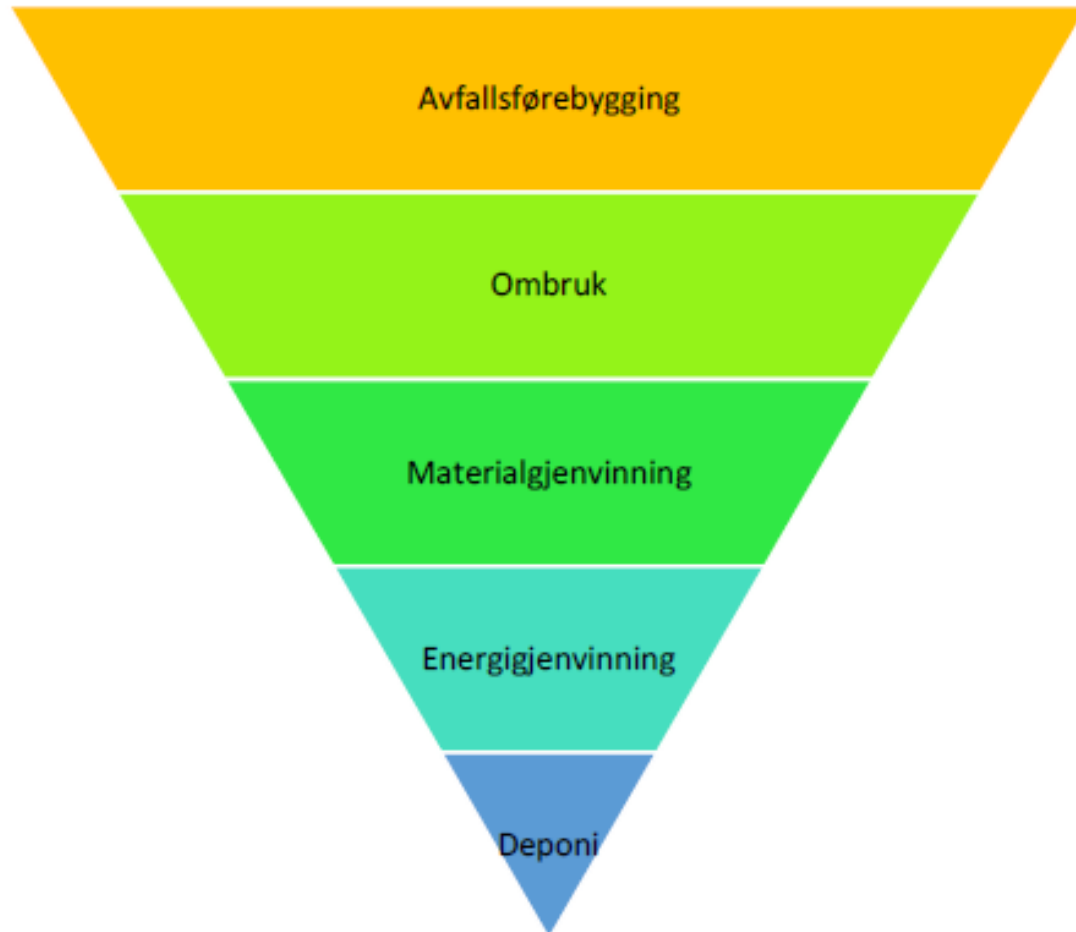
Forureinar skal betale

- Produsentansvaret
 - Elektro, plast, pant på flasker, glasemballasje

Stadige endringar i regelverket

- Aukande krav til sortering, utsorteringsgrad og rapportering
- EU er godt samkøyrde og har høgt tempo
 - «EIN TSUNAMI AV NYE KRAV»
 - Noreg implementerer i praksis alt regelverk
- Døme:
 - Tekstilnnsamling frå 01.01.25
 - Ingen fungerande mottaksledd enno; vil kome
 - Krav til kjeldesortering for fritidshus
 - Ombruk i fokus

Avfallspyramiden

Avfallspyramiden er eit omgrep i norsk avfallspolitikk og EU sitt rammedirektiv for avfall. Pyramiden skildrar prioriteringane i avfallspolitikken. Avfallet skal behandlast så nært toppen av pyramiden som mogleg.

Figur 6 - Avfallspyramiden

Gebyrplikt i Forureiningslova

§ 34. (avfallsgebyr)

Kommunen skal fastsette gebyrer til dekning av kostnader forbundet med avfallssektoren, herunder innsamling, transport, mottak, oppbevaring, behandling, etterkontroll m.v. Kostnadene skal fullt ut dekkes inn gjennom gebyrene. Med kostnader menes både kapitalkostnader og driftskostnader. For avfall som kommunen har plikt til å samle inn, motta og/eller behandle etter §§ 29, 30 eller 31 må gebyret ikke overstige kommunens kostnader.

Kommunene bør fastsette differensierte gebyrer, der dette vil kunne bidra til avfallsreduksjon og økt gjenvinning. Forurensningsmyndigheten kan fastsette forskrifter om beregning av gebyrene.

Avfallshåndtering etter § 35 omfattes ikke av denne bestemmelsen.

Gebyr skal betales av den som eier en eiendom som omfattes av ordning for innsamling av avfall eller tømning av slamavskiller, privet m.v. etter loven her. Dersom eiendommen er festet bort for 30 år eller mer, skal likevel festeren svare gebyret om ikke annet er avtalt. Det samme gjelder når festeren har rett til å få festet forlenget, slik at den samlede festetid blir mer enn 30 år.

Avfallsgebyr med påløpte renter og kostnader er sikret med lovbestemt pant etter panteloven § 6-1. Om renteplikt ved for sen betaling, tilbakebetaling og inndrivelse av avfallsgebyr gjelder reglene i lov 6. juni 1975 nr. 29 om eieendomsskatt til kommunane §§ 26 og 27 tilsvarende.

VØR er eit IKS. Kva er det?

- Interkommunalt selskap
 - Regulert gjennom IKS-lova

§ 6. Representantskapet og dets sammensetning

Selskapet skal ha et representantskap hvor samtlige deltakere er representert med minst én representant. Vedkommende kommunestyre eller fylkesting oppnevner selv sine representanter. Er et interkommunalt selskap deltaker, oppnevner selskapets representantskap dets representanter. Det skal oppnevnes minst to varamedlemmer for hvert faste medlem. Hvis ikke annet er fastsatt i selskapsavtalen, velger representantskapet selv sin leder og nestleder. Godtgjøringen til lederen og nestlederen fastsettes av representantskapet selv.

§ 7. Representantskapets myndighet

Deltakerne utøver sin myndighet i selskapet gjennom representantskapet. Representantskapet er selskapets øverste myndighet og behandler selskapets økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning og andre saker som etter loven eller selskapsavtalen skal behandles i representantskapet.

Mange overordna føringar – kva gjer vi lokalt?

- Kommunane har etablert VØR for å handtere dette
 - Selskapsavtale
 - regulerer tilhøvet mellom eigarane
 - klargjer oppdraget til VØR
 - Lokal forskrift for renovasjon og slam i Volda og Ørsta
 - Ligg på Lovdata
 - Regulerer korleis VI gjennomfører dette lokalt

Selskapsavtale / vedtekter for VØR

- Formålet til VØR:
- Vedteken 1999
 - Ligg på heimesida til VØR
- Styring
 - Rep.skap
 - Styre
 - Dagleg leiar
- Lån: maks 130 mill kr
- Gebyr: sjølvkost

§ 4: Formål:

Selskapet har til formål:

1. Å eige, bygge og drive behandlingsanlegg for avfall og slam, herunder transport av avfall og slam til forbrenning/deponering.
2. Å drive med innsamling, sortering og transport av avfall og slam. Selskapet har høve til å konkurrere om innsamling og mottak av næringsavfall.
3. Å anlegge og drive fyllplass for grovavfall og eventuelt restavfall frå behandlingsanlegg.
4. Å administrere mottak og vidaresending av spesialavfall.
5. Å bygge og drive distribusjonsnett for varmt vatn for sal, dersom det kan betre driftsresultatet.

Selskapet kan også ta på seg andre oppgåver, som deltakarkommunane vert samde om.

1. VØR sitt samfunnsoppdrag

VØR si samfunnsoppgåve er å handtere innbyggjarane sitt avfall så effektivt, miljøvenleg og verdiskapande som råd. Formålet er at VØR i lag med innbyggjarane syter for at avfallet er ein ressurs som kan brukast igjen og igjen. Slik bidreg vi til eit meir berekraftig samfunn.

Representantskapet sine oppgaver

1. Vedta årsmelding og rekneskap.
2. Vedta årsbudsjett med rammer for låneopptak.
3. Vedta økonomiplan for dei komande 4 åra.
4. Vedta overordna mål og retningsliner for drifta.
5. Velje styre, med leiar og nestleiar
6. Velje revisor
7. Fastsetje møtegodtgjersle til medlemene i representantskapen og til styret
8. Gjere vedtak i andre saker, som er nemnt i innkallinga

- Årsplan:
 - to møte i året
 - ekstra møte ved behov
- Møta er opne og saksdokumenta er offentlege
 - Kunngjerast på førehand
 - Innkalling 4 veker i førvegen (2 veker i vedtektene)
- Leiar i rep.skapet har møte- og talerett i styret

Rolledelinga mellom rep.skap og styre

- Representantskapet skal ivareta **eigar**interessene
 - Kva mål har kommunane med eigarskapet sitt?
 - Kva vil de med VØR?
 - Står til ansvar overfor Kommunestyret
- Styret skal ivareta **selskaps**interessene
 - Uavhengig av politikk
 - Uavhengig av geografi
 - Kva er til beste for VØR og det oppdraget VØR har?
 - Ved oppnemning av styre: dette må rep.skapet ha fokus på

Forskrift for handsaming mv. av avfall og slamtøming for Volda og Ørsta kommunar

- Revidert mange gangar
 - Renovasjonen endrar seg: denne forskrifta må henge med
 - Sist vedteken 2019, sist redigert i 2022
- Ein miks av overordna føringar og svært detaljert praksis
 - «Plastsekken skal opp i dunken på hentedag...»
- Forskrifta må omarbeidast
 - Forskriftsdel: gir rammene
 - Tenestebeskrivelse: operativ, skildrar korleis utføringa skal vere
- Planlagt gjort i 2024 – utsett
 - Samarbeid med SSR og Attvin?

Driftsløyve frå Statsforvaltar

- VØR som selskap må ha driftsløyve
 - Har to ulike for Torvmyrane 29 og Melsgjerdet 3
- Regulerer krav til verksemda si drift
 - Omfang av drifta
 - Type drift
 - Rapportering
 - Omsynet til ytre miljø
- Tilsynsobjekt
- Svært stor skilnad i driftsløyva for dei to anlegga
 - Kompetansekrav, overvåking, styringssystem mm
- Ligg lett tilgjengeleg på heimesida

Korleis gjennomfører VØR oppdraget sitt?

- Innsamling
 - Hushaldsrenovasjon:
 - dunkar eller nedgravde anlegg
 - Fritidsrenovasjon
 - Alt vert ført til Melsgjerdet
 - Omlastingsanlegg
- Miljøstasjon
 - Torvmyrane + liten stasjon på Grodås
- Ekstra
 - Bygderydding, Farleg avfall-aksjon, strandrydding, anna samarbeid
- 48 fraksjonar
 - Og fleire kjem!
- Retura Søre Sunnmøre
 - 100% eigd av VØR
 - Tilbyr tenester til næring (utanfor monopolet til VØR)
 - Bidreg til betre nytting av anlegg, utstyr, avtalar og kompetanse

Kva er stoda for selskapet?

- Må tilpasse oss kontinuerleg for å henge med
 - Krevande for eit lite selskap
 - Hauda er like viktige som hendene
- Melsgjerdet
 - Har løyst nokon problem
 - Lukka handtering, arbeidstilhøve
 - ...og skapt nokon nye
 - Gir ingen innsparing, tvert om
 - Selskapet er delt på to plassar
- Hovden treng framleis oppgradering
- Avvegingar må gjerast framover
 - Kva skal prioriterast?

Ny strategiplan 2024-27

1. Berekraft	65 % materialgjenvinning og ombruk innan 2030.
2. Klima og miljø	Minimere CO2-utslepp og hindre skade på miljøet.
3. Kvalitet	Vi skal levere betre råvarer og ha god kvalitet i tenestetilbodet.
4. Profesjonalitet	Vi skal forbetre og rasjonalisere tenester og anlegg, og auke digitaliseringa.
5. Samarbeid	Inngå samarbeid som kan auke kunnskapen, spare kostnader og gi fordelar for VØR, miljøet og abonnentane.

- Sette retning for selskapet framover
 - Med utgangspunkt i den situasjonen VØR står i no
- Mange tiltak kan og bør gjerast
 - Kapasitet og kapital avgrensar
- VØR driv lovleg
 - Vi har eit visst handlingsrom enno
 - Føreset kontinuerleg forbetningsarbeid
- Oppstrukturering

Døme på tiltak i strategiplanen

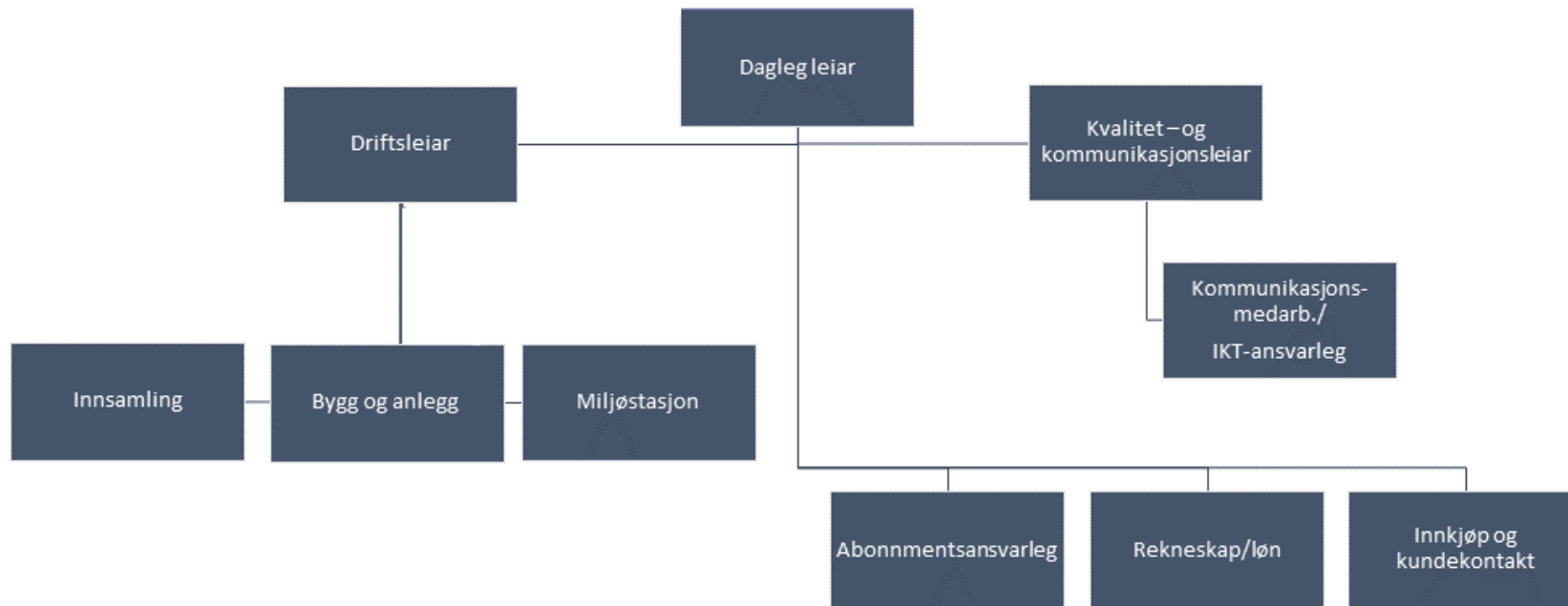
- Matavfall: fase ut plastposar, ta i bruk bioposar
- Kvalitetsoppfølging, td på glas- og metallemballasje
- Hovden: utgreie framtidige løysingar
- Skifte varebilar til elbilar, nye renovasjonsbilar
- Revisjon av forskrifta

Fritidsrenovasjon – kvar legg vi lista?

Ny organsiering i VØR

Tal faste årsverk: 20,6

- Adm: 6,6
- Miljøstasjon: 5,5
- Innsamling: 7,5
- Delt Hov / Mels: 1,0

Fagtur 24.nov for alle tilsette til Vartdal Gjenvinning og Tafjord Kraftvarme

Trafikktryggleiken i
Hovden

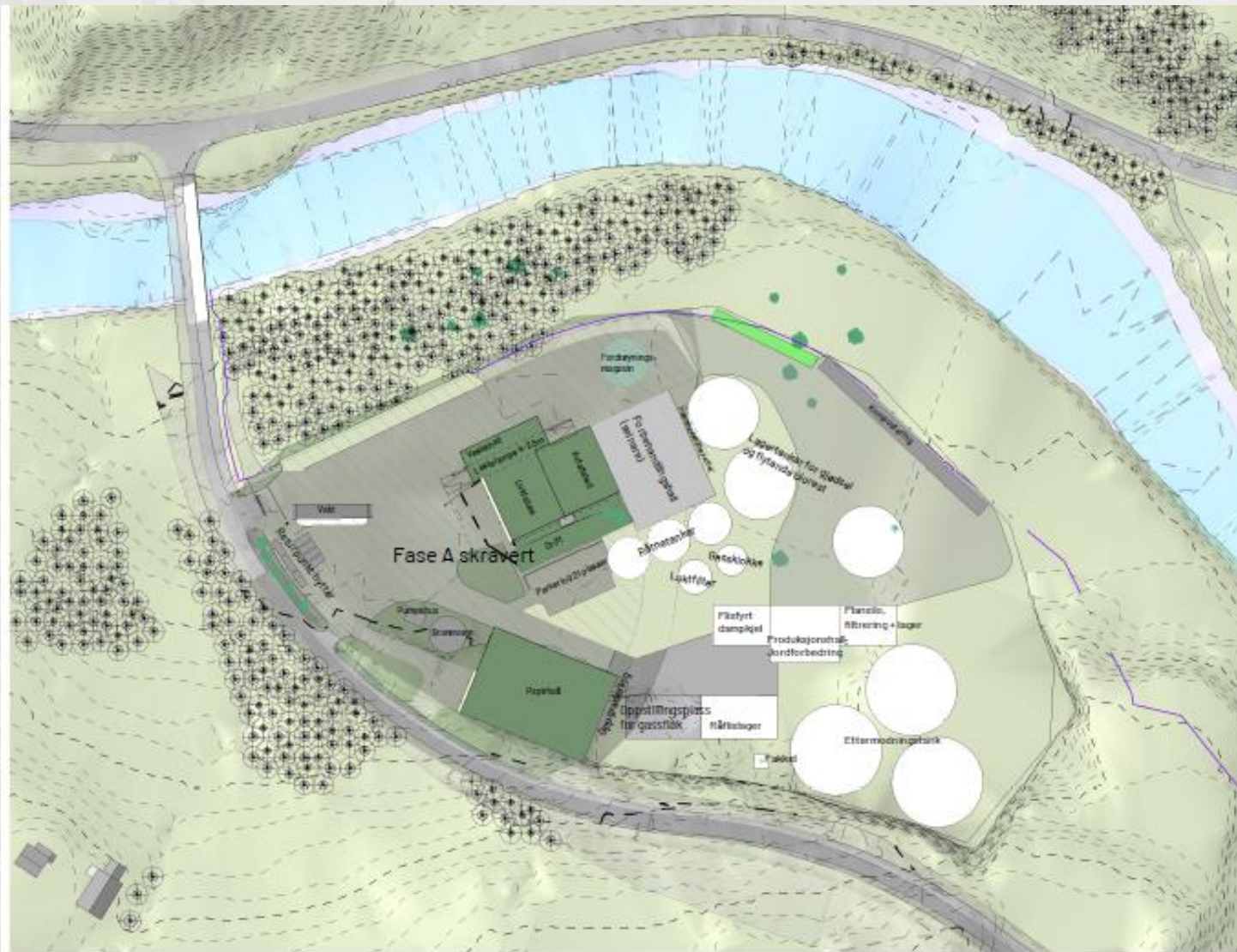

VØR i Hovden

- Administrasjon
- Miljøstasjon
- Retura Søre Sunnmøre

- Fokusområde:
 - Trafikktryggleik
 - Branntryggleik
 - Arbeidsmiljø
 - Handtering av farleg avfall
 - ENØK

Biogass på Melsgjerdet

- Statsforvaltaren gav løyve 24.09.2021
- Vedtaket oppheva av Mdir
 - Sakshandsamingsfeil hos Statsforv
- Det vert ikkje jobba vidare med biogass no
 - Inga kostnadsdeling på utgreiingsarbeidet
 - Ingen bindande avtalar med naboelskap
 - Ingen plan for ekstern utbyggar / kjøpar av prosjektet
- Det etablerte anlegget er i stor grad tilpassa «Fase B»

Biogass – kva gjer vi?

1. Uaktuelt at VØR skal bygge biogassanlegg sjølv
 1. Privat oppgåve å bygge slikt
 2. VØR må ivareta sine kjerneoppgåver
2. Vurderer forbehandlingsanlegg for matavfall
 - Matavfall vert reinsa, kverna og laga slurry av
 - Råstoff for andre biogass-anlegg
 - Tett samarbeid med naboselskapa
 - Kunnskapsgrunnlag er utarbeidd
 - Jobbar med beslutningsgrunnlag for styra

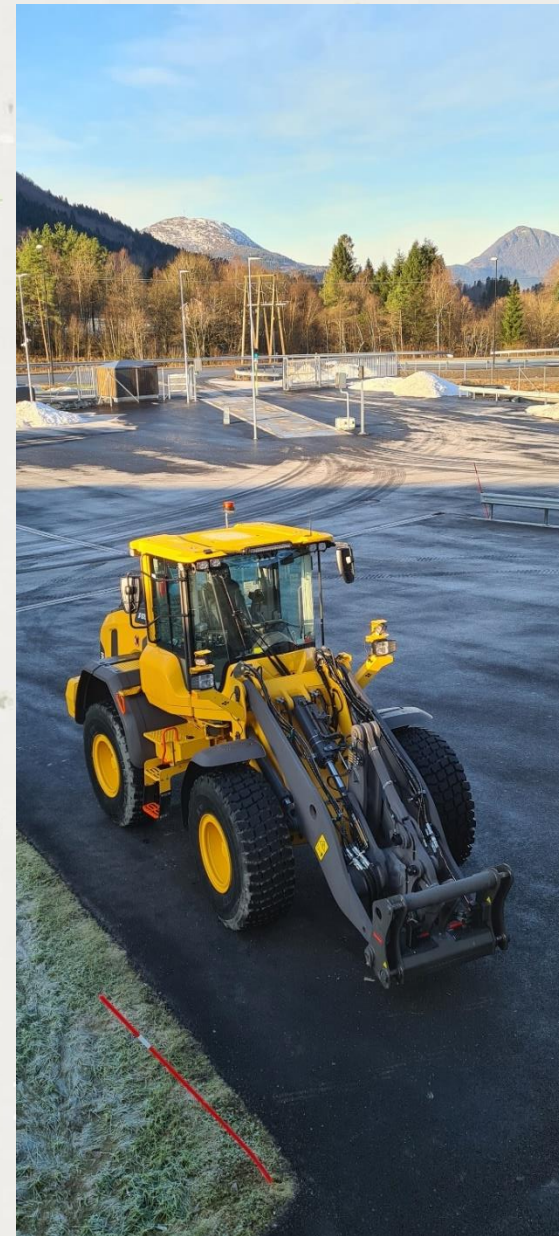

Korleis handterer VØR situasjonen med to lokasjonar?

- Må forhalde oss til to lokasjonar framover
 - Har ikkje økonomi til å samlokalisere
 - Melsgjerdet er ueigna for samlokalisering
 - Utnyttinga av eks. tomt
 - Lokasjon iht kundemasse
 - Ustrategisk for Retura
 - Tilpassar drift og anlegg til stoda
- Doble kostnader på fleire område
 - Adm.bygg, brannsikring, maskiner
- Organisasjonen blir delt
- Oppgradering i Hovden må gjerast – før eller seinare
 - Utførast stegvis og med god plan

Økonomi

- Krav til sjølvkost
 - Abonentane skal dekke kostnaden 100%
- Tre separate rekneskap skal førast:
 - Hushaldsrenovasjon
 - Slam
 - Næring / utleige
 - Skattepliktig
 - Nøye rekneskapsføring
 - Alle fakturaer vert splitta ved føring
- Selskapet har 122 mill kr i lån
 - Det meste på flytande rente (5,55 % pr d.d.)
 - Betalte 5,22 mill kr i renter i 2023
- Budsjett 2024:
 - 56,5 mill kr brutto, underskot 4,46 mill kr
 - Løn, arb.avg, pensjon mv: 18,2 mill kr
 - Avsetnad og transport av ulike fraksjonar
 - 14,4 mill i utgift
 - 2,9 mill i inntekt
 - Bilar og maskiner: 6,4 mill kr

Gebyrutvikling renovasjon

- VØR hadde 8,3 mill kr på sjølvkostfond 1.jan. 2023
 - Alt dette blir brukt i løpet av 2023 og 2024
 - I tillegg: 9,5% auke i gebyret for 2024
 - Kr 382,- auke til 4406,-/ år
 - Gebyrnivået er på linje med andre selskap
 - Framleis billegast i regionen
 - Gebyrutviklinga er på linje med andre
- I 2024 må viktige vegval gjerast
 - Kva skal prioriterast?
 - Tenestenivå?
 - Miljømål?
 - Gebyrnivå?
 - Stette krava?
 - Kva gjer vi i Hovden?

Eigarrolla: kva forventingar har VØR til eigarane?

- Profesjonelle eigarar
 - Tydelegare eigarskap
 - Rep.skapet tek ansvar for sine oppgåver
 - Les sakene, møt fram, stå for det som er vedteke
- Bidra til strategiske retningsval
 - Kva vil ein med VØR i framtida?
 - Om 1 år? Om 10 år?
 - Kva skal prioriterast?
 - Kva må vike / vente?

Årshjul – rep.skapet i VØR

- **Representantskapsmøte 1:**

- Dagleg leiar sin rapport
- Resultat mot budsjett førre år
- Årsmelding og årsrekneskap førre år
- Årsrekneskap førre år
- Årsrapport styring og leiing
- Val av revisor
- Fastsetting av styrehonorar
- Referatsaker

- **Representantskapsmøte 2:**

- Dagleg leiar sin rapport,
- Strategi og kommunikasjonsplan komande periode
- Økonomiplan komande periode
- Budsjett komande år
- Referatsaker